

TORONTÁL

Ára Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljtjeva (Zápolya) u. 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára: Egész évre 300 D Negyedévre 75 D Félévre 150 D Havonta 25 D Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délelben	Ára 1 Din

A csongrádi bombamerénylet újabb letartóztatottjai.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Szeged, jan. 7.

A esendőrség Csongrádon házkutatást tartott és Lehrer gyógyszeréznél nagyfontosságú iratokat, Piroška tanár apjánál pedig tojáshalu gránátokat talált.

A esendőrség a nyomozást Csongrád szomszédos városaira is kiterjesztette. Lehrer gyógyszerészt, Sági Jánost és Kaszniczki vendéglőst őrizetbe vették.

Februárban bocsátják ki a belső magyar kölesönt.

A „Torontál” tudósítójának távirata
London, jan. 7.

Az Observer írja, hogy az ötven millió aranykoronás magyar belső kölesönt február közepén bocsátják ki. Azt hiszik, hogy a főmegbízott Steđ lesz.

Az angolok visszavonulnak az európai politikától.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Páris, jan. 7.

A Temps jelenti, hogy a külföldi diplomatákkal közölték, hogy a szocialista kormány a Baldwin kormányhoz és Curzonhoz hasonló magatartást tanusít.

Ramsay Macdonaldéknak az a programjuk, hogy az angol csapatokat visszavonják Kölnből. A rajnai bizottságban nem vesznek részt és a nagyköveti konferencián nem képviseltetik magukat.

Bombamerénylet a japán császári család ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata
London, jan. 7.

A Wolff távirati ügynökségnek jelentik Tokióból, hogy a császári család előtti felvonuláskor bombát dobáltak a császári páholy felé. A bomba azonban nem robbant föl és a merénylőt is sikerült a rendőrségnek azonnal lefognia. A merénylőnél még három bombát találtak.

Uj cseh pénzek. Prágából jelentik: A pénzügyminisztérium 1924. évre vonatkozólag a következő tervekkel foglalkozik: 1. 1924-ben megkezdik a dukátok verését, egyelőre magánzámllára. 2. Több aprópénznemet vernek és pedig 10, 2 és 1 filléreseket. A régi osztrák-magyar váltópénzeket kivonják a forgalomból. A csehszlovák kétfilléres verését már megkezdték.

Radikális-demokrata koalíció újra előtérben.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 8.

A karácsonyi ünnepek miatt teljesen ellanyhult az érdeklődés a politika iránt. A politikai élet sem vasárnap, sem pedig hétfőn nem hozott semmiféle változatosságot. Minden figyelem jelenleg a kissentente államok képviselőinek január 9-iki konferenciájára felel irányul, amelyen a három országot közvetlenül érintő kérdéseken kívül olyanokban is határoznak, melyek kihatással vannak egész Európára.

A pártok egymás-közötti viszonya még mindig rendezetlenséget mutat. Politikai körökben valószínűnek

tartják, hogy a kormány új választásokat ír ki. Más verziók megerősítik a napokban elterjedt hírt, hogy a radikális és klerikális-párt között megegyezés léteült. Legvalószínűbb a felszínre került újabb kombinációk között az a feltevés, hogy újra megalakul a radikális-demokrata koalíció.

A pártok elhelyezkedése felől különben csak jövő héten határoznak az egyes klubok, mert a karácsonyi szünet folytán, a képviselők nagyrésze távolléte miatt, a közeli napokban nem tartanak ülést.

A Romániának itélt területek kiűritése.

Megindult a közigazgatási evakuálás.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, jan. 8.

A sevresi békeszerződés és a román-szerb egyezmény értelmében több bánági község román impérium alá kerül. Mint a „Torontál” legutóbbi számában megírtuk, a román kormány delegációjának egyik tagja kijelentette, hogy a sevresi békeszerződésben meghatározott határkiigazítás legkésőbb február 15-ig történik meg, ami azt jelenti, hogy a Románia területéhez esatolt részek addig az időpontig a szomszéd ország hatóságainak kezébe jutnak. A kiűrités időpontjának közeledtével a katonai és polgári hatóságok már megtették a megfelelő intézkedéseket.

Torontál-Temes megye, melynek fennhatósága alá tartoznak a Romániának odaitélt községek, elren-

delte a közigazgatási hivataloknak evakuálását. A kiűrités nem vonatkozik a községek tulajdonát képező irattárakra és ingóságokra, hanem csak a bizalmas aktákra és olyan ügyiratokra, amelyek nem tartoznak a községre, hanem inkább a megyére. Előbb azon községek közigazgatási kiűritését kezdték meg, amelyek a sevresi békeszerződés értelmében esnek el az SHS államtól. Az átadást ugyanis ezekkel a falvakkal kezdik meg és így legelőbb velük kell elkészülni. Előreláthatólag január végéig, esetleg még előbb is megtörténik a liquidáció. Csaknem egyidőben kerülnek sorra azon községek is, melyek a szerb-román megállapodás alapján eszélnek gazdát.

A becskerekai kamara az illetéktörvény megváltoztatásáért.

A sérelmes 33-ik és 42-ik szakasz módosítását kéri.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, jan. 8.

A bánági kereskedelmi- és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi és pénzügyminisztériumhoz, amelyben az illetéktörvény negyvenkettedik és harmincharmadik szakaszának módosítását javasolja.

Az új illetéktörvény 42-ik paragrafusára szerint kereskedelmi köte-

seknél az eladónak az érték két százalékát kell befizetnie az állampénztárba állami illeték címén, ami nem más, mint a forgalmi adó felemelése, amely az áru amugy is magas árát csak még inkább megdrágítja. Az új illetékekkel, mely jelentős mértékben sújja a kereskedelmet, a belföldi árucikkek könnyen elveszthetik a külföldön készült gyártmányokkal szemben a versenyképességét. Végeredményben tehát nemcsak a közvetlenül érintett kereskedelemnek, hanem az államnak is eminens érdeke, hogy az új illetéket megszüntesse s mentesítse ezzel az újabb teherrel az amugy is súlyosan megterhelt kereskedőket.

A másik sérelmes intézkedés a törvénynek az elismervények után fizetendő felszázalékos illetmény. A kereskedők — mint ismeretes — egymás közötti használatra elismervényeket adnak a kifizetésekről valamely számla alapján. Az illetéktörvény szerint az eddig bélyegmentesen kiállított elismerő levelekre fél százalék illetéket kell lefizetni. A kamara a rendelkezést aképpen javasolja megváltoztatni, hogy előírásosan bélyegzett számla alapján kiállított kifizetési elismervényre ne rójjanak ki állami illetéket.

Az akció sikere elé élénk érdeklődéssel tekintenek a kereskedelmi körök.

Megindult a pénzeslevelforgalom a külfölddel.

Bečkerek, jan. 8.

A bánati kereskedelmi- és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy külföldre, helyesebben Ausztriába, Magyarországra, Olaszországra, Svájcba, Németországra, Csehszlovákiába, Franciaországra, Belgiumba és Romániába január elsejétől kezdve ötszáz dinár értékig lehet pénzesleveleket küldeni. A pénzeslevelben jugoszláv, vagy bármely ország valutája elhelyezhető, a pénznek helyett pedig csekket is lehet küldeni ötszáz dinár értékig. Érepenzt, vagy olyan árut, amely vám alá esik, különösen arany, ezüst és ékszertárgyat tilos a levelben elhelyezni.

A külföldre szóló pénzeslevel postadíját súly és érték szerint állapítják meg. Ezenkívül a madridi nemzetközi postaügyi egyezmény értelmében, pénzeslevelenként öt dinár biztosítási díjat is le kell fizetni, értékre és rendeltetési helyre való tekintet nélkül.

A pénzeslevel feladója az értéket dinárban és aranyfrankban köteles feltüntetni. Egy aranyfrankot tizenöt dinárra kell átszámítani és ha a feladott pénzeslevel nem osztható tizenötöt, a maradékot le kell számítani. Mivel a valuták és devizák behozatala nincs megtiltva, bármely külföldi államból fel lehet adni Jugoszláviába valutát és devizát, pénzeslevelenként tízezer frank értékig.

Munkatársunk érdeklődött a postahivatalnál a feladások technikai keresztülviteléről, de a posta főnökségének kijelentése szerint a rendelet a posta mindezeideig nem kapta meg. Így tehát pénzesleveleket külföldre egyelőre nem lehet küldeni Bečkerekről. Ha ezirányban történik valami döntés, úgy a közönséget a posta azonnal tájékoztatni fogja.

Egy év kihágási statisztikája.

Kétezerszázötvennyolc személy ellen volt kihágási ügyből eljárás a központi járásban.

Beeskerek, jan. 8.

Az év elején minden hivatalban lázasan dolgoznak a múlt év statisztikáinak összeállításán, hogy számokban tudják megmutatni az elmúlt 1923-as esztendő munkásságáról. A beeskereki központi járási főszolgabíróságnál Stefanovity Bozsidar központi szolgabíró, aki mint elsőfokú rendőri büntetőbíró a kihágási ügyeket intézi, érdekes statisztikát állított össze rezsörtjának működéséről. A pontosan, nagy figyelemmel szerkesztett kimutatás a következő:

1923. év folyamán beérkezett 545 kihágási feljelentés különféle kihágási ügyekben. A kihágási eljárást megindította valamennyi 545 esetben, még pedig 2158 személy ellen. A beérkezett 545 ügy közül 528 ügy véglegesen elintéztetett, 17 ügy pedig eljárás alatt van. Ezen 17 ügy közül 6 másodfokú elbírálás alatt áll fellebbezés folytán. 1923. év folyamán 2283 egyént hallgattak ki, még pedig 2158 személyt mint terheltet, 125-öt pedig mint tanút. A feljelentett 2158 egyén közül elítéltek 2075 személyt, felmentettek 83-at.

A kihágási ügyek így oszlottak meg: Mezőrendőri 38, vízügyi 47, állategészségügyi 168, utügyi 28, iparügyi 56, hatósági közeg megsértése 12, éjjeli csendháborítás 44, korcsmai záróra be nem tartása 32, munkásbiztosítási 36, engedély nélküli fegyvertartás 49, tilos határátlépés 13, vadászati 9, engedély nélküli építkezés 12, állami ünnepen dolgozott 1.

Az elítéltek száma községek szerint a következőképpen oszlik meg: Srpski Elemir 192, Begaj Sveti Djurdj 159, Perlez 148, Srpski Itebej 143, Mali Torak 142, Veliki Torak 135, Stari Ecska 109, Botos 107, Katarina 104, Rudolfsgnad 98, Mihajlovo 73, Belo Blato 62, Gornja Muzslja 61, Nemaeski Elemir 57, Banatski Dvor 56, Slov. Aradac 48, Ernestovac 48, Srpski Aradac 47, Jankov Most 41, Orlovat 40, Novi Itebej 39, Klek 36, Ecska 29, La zarevo 21, Lukino Selo 18, Martinica 15, Rogendorf 13, Vel. Beeskerek 10, más járásbeli 24.

Az elítéltek nemzetiség szerint így oszlottak meg: Szerb 818, horvát 3, szlovák (tot) 88, német 523, magyar 229, román 405, zsidó 2, cigány 7.

Foglalkozás szerint az elítéltek a következőképp csoportosulnak: Földmives 1555, napszámos 288, vendéglős 34, juhász 25, kereskedő 23, kovács 17, papucos 17, kofa 17, mészáros 15, kőmives 13, lakatos 13, bogárné 12, asztalos 11, borbély 8, cipész 7, szabó 6, pék 4, szijgyártó 2, pap 2, tanító 2, bádogos 1, szücs 1, kéményseprő 1, jegyző 1.

Az 1923. év folyamán befolyt pénzbírság kitett 115.767 dinárt. A kirótt pénzbírságból befolyt 110.211 dinár. Behajthatatlanság folytán töröltetett 3332 dinár Hátralék, mely behajtás alatt áll 2024 dinár.

A befolyt pénzbírság fele része az állampénztárnak utaltatott, fele az érdekelt községek szegényalap pénztárának küldtetett el 1500 dinárt a központi munkásbiztosító pénztárnak Zagrebbe továbbítottak.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Megérkeztek Beeskerekre a választói névjegyzékek.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 8.

A belügyminiszterium rendeletet küldött Torontál-Temesmegyének, amelyben értesíti a hatóságokat, hogy küldjenek kurirt a választói névjegyzékek átvételére. A márciusi országos választások alkalmával ugyanis a szavazások lefolyása után a választási anyaggal együtt elszállították Beogradba a névjegyzékeket is, hogy panaszok esetén a szavazatok felülbírlásánál kéznél legyenek. A választójogi törvény értelmében minden év januárjában kiigazíthatók a névjegyzékek, illetve mindazon polgárok, akik tévedésből vagy bármilyen oknál fogva kimaradtak a listákból, január hó folyamán kérhetik felvételüket, ha különben megfelelnek az előírt követelményeknek.

Előkészületek a kamarai választásokra.

Március másodikán lesz a választás.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 8.

A beeskereki kereskedelmi- és iparkamara december 30-án tartott plenáris ülésén, mint megirtuk, elhatározta, hogy kurirt a kamarai választásokat. A választások időpontját március másodikát, vasárnapot jelölték meg, azzal a kikötéssel, hogy addig is a jelenlegi igazgatóság megmarad a helyén és tovább vezeti a hivatal ügyeit. Munkatársunk érdeklődött a kamaránál a választások előkészületei és lefolyása iránt, ahonnan részletes információt kapott.

A választási szabályzat szerint — szövege a felvilágosítás — Beeskerek város tizenhat belfogat választ, még pedig nyolc kereskedőt és nyolc nagy- és kisiparost. A többi bánáti város és politikai járás tizenhat tagot küld be a kamarába, nyolc-nyolc kereskedőt és iparost. A választások a következő helyeken folynak le:

A veliki-beeskereki és a novibeeseji járás Beeskereken választ négy tagot, két kereskedőt és két iparost. Panesevo város, a panesevoi, kovacsiai és alibunári járás Panesevon választ négy tagot, két kereskedőt és két iparost.

Kikinda város, a kikindai, novakanjizsai és dzsombolji járás Kikindán ismét négy tagot, még pedig két kereskedőt és két iparost.

Vrsac város, a vrsaci és kovini járás Vrsacon választ két tagot, egy kereskedőt és egy iparost.

Végül Belaerka város és a belaerkvai járás Belaerkván választ két tagot, egy kereskedőt és egy iparost.

A vajdasági pénzkrisis. Az ultimo idején az egész Vajdaságban nagy nehézségek voltak. A bankok az egyes cégek szükségleteit nem voltak képesek fedezni, miután nem rendelkeztek elég tőkével. A gazdasági krisis az egész Vajdaságban egyre nagyobb lesz. A kamatláb 24-30 százalék. A helyzet valószínűleg még rosszabbodik.

A vármegye Vulevity-Lale Rado szilvót küldte külön kurirként Beogradba, hogy a névjegyzékeket átvegye és Beeskerekre szállítsa.

A választói névjegyzékekért Beogradba kiküldött kurir tegnap érkezett vissza Beeskerekre és magával hozta az egész anyagot. Még a tegnapi nap folyamán külön fuárók továbbították az egyes járasok községeinek névjegyzékeit, az illetékes főszolgabíróhoz. Beeskerek város és a központi főszolgabíró valószínűleg a mai nap folyamán kapja kézhez a listákat. A névjegyzékek kiigazítására nem történt még intézkedés, valószínű, hogy erre vonatkozólag az ünnepek után hoznak döntést.

Gyilkosság a pancsevői határban.

Letölte gazdájának támadóját.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 8.

Borzalmas gyilkosság történt a Pancsevo határában fekvő Gyurisity-féle szálláson.

Gyurisity Koszta földbirtokos dél előtt tíz óra tájban összeveszett szállásán Janesók Károly nevű szomszédjával. Janesók sértő szavakkal illette Gyurisityot, aki enyhébb kifejezések használatára intette feldühödött társát. A heves vita később összeszólalkozássá fajult el, aminek vége az volt, hogy Janesók revolvert rántott elő és fenyegetőleg ráfogta a megrémült földbirtokosra. Gyurisity segélykiáltására előretett a szolgálja Jelenity Karlo, akitől, mivel éppen vadászatra készült, töltött vadászfegyver volt. Jelenity ura veszélyes helyzetét látva, arcához emelte vadászfegyverét és rástította Janesókra. A szerencsés ember oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy sebeibe a helyszínen behalt.

A gyilkost letartóztatták és a pancsevői ügyészség fogházába szállították.

Bevonják a régebbi kibocsátású tízdináros bankjegyeket.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 8.

Az új kibocsátású, Amerikában készült tíz dináros kékszinű bankjegyek előtt halvány kékszinű vörös alányomású tíz dinárosokat hoztak forgalomba, amelyek tulajdonán vörös átnyomás jelezte az értéket koronákban. Ezeket a bankjegyeket, amint már régebben jelentettük, a Narodna Banka a kormányval egyetértőleg bevonja s a jövőben csak a régi (szerbiai) kék és az amerikai gyártmányú új tíz dinárosokat hagyja forgalomban.

Érdeklődünk a Narodna Banka helyi fiókjának igazgatójánál, Koszity Nikola a kérdéses bankjegyek becsereleése iránt, aki kérdésünkre kijelentette, hogy erre nézve tényleg megérkezett az utasítás s a helyi fiókintézet pénztára már meg

is kezdte azok beváltását. Február 10-ig úgy a becserele, mint a Narodna Banka minden fiókja, elfogadja és becserele a régebbi kibocsátású negyven koronás tíz dináros bankjegyeket. Ezen határidő lejártá után a bankjegyek már csak a központi Beogradban értékesíthetők, még pedig június hó tizedikéig bezárólag.

HIREK

A királyné születésnapja. Január 9-én, szerdán ünnepli az ország lakossága Mária királyné születésnapját. Az ünnepet Beeskerek városa is méltó díszszel üli meg. A déli folyamán ünnepi istentisztelet tartanak a helybeli templomban, amelyeken részt vesznek a katonaság vezetői, a hivatalok főnökei és a polgárság. Az üzleteket az istentisztelet ideje alatt, vagyis délelőtti tíztől-tizenkettőig zárva kell tartani. A házak fellebbogózkodók. Az ablakokat este hat és hét óra között ki kell világítani. Este 9 órakor a beeskereki tisztikar táncmulatságot rendez a megyeháza dísztermében.

Hogy lehet manapság ujságot írni. A beogradi telefonvonal Beeskerek-Subotica és Novisad-Beograd között elromlott, a budapesti és bécsi távirati jelentések ugyancsak vonalzavar miatt nem érkeztek be, a szuboticiai vonat, amely a postát hozza, Dragutinová körül a nyílt pályán elakadt a hófúvásban.

Házasság. Cocora Valér Supljaja és Székely Emma Vel. Beeskerek, december hó 8-án házasságot kötöttek.

Református egyházközségi főgondnok és gondnokválasztás.

Rumpf János nyugalmazott alezredes a ref. egyházközség h. főgondnoki és gondnoki tisztségeiről lemondott, a január hó 6-án tartott egyházközségi közgyűlés főgondnoknak Csath Nándor bankigazgatót, gondnoknak Nagy László kereskedőt választotta meg egyhangulag. A megválasztott főgondnok és gondnok ünnepélyes eskütétele január tizenharmadikán lesz az istentisztelet végeztével.

Megröntgenezik Tutenkhament.

A középső egyiptomi Luxorból jelentik, hogy Howard Carter, Carnarvon lord utóda, aki folytatja Tutenkhament sírjának feltárását, tervevette, hogy megröntgenezteti a Farao többezeréves mumiáját. A röntgenezést a jeles elsőrendű röntgenológus Derry doktor fogja végezni, aki elsőrendű mumiaszakértő is. A röntgenvizsgálatból, úgy remélik, ki fog derülni a Farao életkora, sőt talán halálának oka is, mert némely egyiptológusok szerint, Tutenkhament valószínűleg az utóda meggyilkoltatta.

A szabad licium szerdán délután öt órakor tartja legközelebbi előadását a Kaszinó nagytermében. Ezuttal Manojlovity Tódor, a beogradi Nemzeti Színház titkára, ismert szerb költő, a Mai költészetéről címen beszél. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A párisi árvízveszedelem. A párisi árvízveszedelem tegnap maximumára emelkedett. Az austerlitzi hidnál a vízmagasság tegnap 720 centiméter volt.

A jótékony nőegylet táncmulatsága. A beeskereki jótékony nőegylet szombat este tartotta meg ezidei bálját, amely a tradíciókhoz ezáltal is hű maradt erkölcsi siker tekintetében is. A város előkelőségének szín-java gyűlt össze ez alkalommal a Kaszinó nagytermében. Bevezetőül rövid műsor volt, amelyet Nyáray Rezső rendezett nagy szakavatottsággal. A nívós műsor első száma Sohn Malvin éneke volt, aki meleg, lágyan simuló hangjával és fejlett énektudásával ezúttal is nagy sikert aratott. Hajdu Aranka, a nála már megszokott finomsággal Kaffka Margittól, Heltai Jenőtől és Gárdonyi Gézáttól recitált egy-egy verset. Bárány Mária és Spira Károly duettje tette ezután változatossá a műsort, amelynek ez a száma is a teljes siker és elismerés jegyében folyt le. Az ezután következő Valse Française táncszámában Dimitrijevit Milena brillírozott. Alapos felkészültségre és tehetségre valló táncára szünni nem akaró taps volt a felelet, melynek engedni is volt kénytelen s egy ráadásal kielégíteni a közönséget. Guthy Soma egyfelvonásosa, a „Parasztfurfang” adott finálét a jól sikerült műsornak. Az egyfelvonásban Nyáray Rezső, Gerő Miklós, Török Ferenc, Trébitsch Manó, Zeller László és Solyom György szerepeltek igen ügyesen, állandó derűségben tartva a közönséget. Műsor után tánc volt, amely meleg hangulatban a reggeli órákig tartott.

Oceanográfiai intézet az Adrián. Beogradból jelentik, hogy a Tudományos Akadémia felügyelete alatt ez év folyamán az Adrián egy oceanográfiai intézetet fognak megnyitni. Az intézet céljaira öt szakminisztérium már másodízben vett föl költségvetésébe 200 ezer dinárt.

A Kadima műsoros táncdelutánja
A Kadima vasárnap délutáni műsoros táncdelutánja szép siker jegyében folyt le a Korona-szálló tánctermében. Elsőnek a „Végkimerülésig bündász nélkül” című tréfa került színre. Agoston Miklós, Agoston Ede és Krausz Dezső felléptével. A kacagtató tréfát a közönség sok tapsal honorálta. „Gyere esőkölj meg tubicám” énekesduett volt a következő szám, amelyben Török Viola és Róna Tibor szerepelt nagy sikerrel. Glücksmann Maxi énekszámra következett ezután. A „Zorica, Zorica” című népszerű dal énekelte ügyesen. Hacker Irén kedves énekszámra annyira tetszett, hogy a közönség zajos tapsára ráadást volt kénytelen adni. Karinthy Frigyes tréfája, a „Visszakérem az iskolapénzt” egészítette ki a nívós programot, amelyben Róna Tibor, Agoston Miklós, Leffelholz László, Székely László, Aszlányi Dezső, Krausz Dezső és Wahl Richárd kaecagtatták meg a közönséget. Műsor után tánc volt.

Az SHS államvasut hálózata. Az SHS állam vasuthálózata 9340 kilométer. Ebből a beogradi vasutigazgatóság felügyelete alá tartozik 2600 kilométer, a zagrebi alá 2500, a szuboticei alá 1900, a sarajevói alá 1220 és a ljubljana-i irányítás alá 1120 kilométer.

Selyemhernyótenyésztés a Vajdaságban. A kereskedelmi minisztérium kimutatása szerint a Vajdaságban 1923. évben beváltott selyemhernyók összege 223 ezer kilogramm volt.

Konyakgyár Belaerkván. A beeskereki fűszerüzletekben egy új gyártmányu konyak vonta magára a vevőközönség figyelmét, amely különösen kitűnő ízével, elsőrendű összetételével fogva egy csapással megnyerte a helyi piacot. Az új gyártmányu konyak a most alakult belaerkvai konyakgyárban (Pecara kanjaka Belaerkva) készült, amely a legkitűnőbb belaerkvai borból, a legtisztább kezeléssel gyártja az elsőrendű mindenképpen versenyképes medicinál konyakot és likört. A nagyarányú vállalkozás, amely a régi fehértemplomi laktanyát vette meg gyártelepnek, a legkiválóbb szakemberek vezetése alatt áll, ami magában véve is elég garancia arra, hogy a gyártmányai kifogástalanok. A vállalat a Vajdaságon kívül ellátja Szlovéniát, Horvátországot, Szerbiát és a többi területeket is gyártmányával, sőt külföldre is szállít nyersárut. Legutóbb megtekintette a gyárat Sztrojadinovity Milán pénzügyminiszter is, aki elismerőleg nyilatkozott a látottak felett. Bejelentette érkezését Kojity kereskedelemügyi miniszter is. A belaerkvai konyakgyárral Bácságunk gyárpará mindenestre jelentősen gazdagodott.

Dr. Salgó Imre volt közkórházi orvos, orvosi rendelését Knez Mitina (Nicky) utca 6. szám alatt megkezdte. Rendel délelőtt 8–10-ig és délután 3–5 óráig. Telefon 34.

A naptáregyítés. Bukaresti jelentés szerint a szenátus ülésén Miron Christea metropolita-primás felvilágosítást nyújtott a naptár ügyéről. Hosszasabban ismertette a helyzetet és feltárta azokat a kellemetlenségeket, amelyek Romániára nézve két kalendárium használatából származnak. Az ortodox egyház szinódusa számot vetve a román szokásokkal és anélkül, hogy megváltoztatná azon ünnepek időpontját, amelyek megállapított napokon vannak, mint pl. a husvét, elhatározta, hogy eltörli a két naptár közötti 13 napi különbséget. A kolozsvári görög keleti püspöki hivatalnál a naptáregyítésre vonatkozólag a következőket jelentették ki: A konstantinápolyban megtartott páp-ortodox kongresszuson elhangzott felszólalások eredményeképpen egyesítik a Gergely-naptárt és az ortodox-naptárt. A római katolikusok és az ortodoxok közös megbeszélései után minden valószínűség szerint 1924 október 1-én fog az új naptár életbelépni. A karácsonyt a Gergely-naptár szerint fogják tartani. Lényegesebb különbség csupán a husvétnál van, amelyet a római katolikusok a tavaszi nap-éjegyenlőséget követő holdtölte utáni vasárnapon tartanak, az ortodoxok pedig csak abban az esetben ünnepelenek ugyanekkor, ha az illető vasárnap nem esik össze a zsidók husvétjával. Valószínű, hogy ez nem fog nagyobb nehézséget okozni s október elsejétől kezdve az egész világon egységes naptár szerint fogják megülni az ünnepeket.

*** Átutalásokat és csekkkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legújantólant esz-közöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Herezeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának az Uj Idők-nek 2. számában folytatódna Erdős Renné és A. M. Williamson érdekes regényei, közli a lap azonkívül Surányi Miklós, Kálmán Jenő és Vándor Iván elbeszéléseit, Vitéz Madarász László és Porkoláb István cikkeit, Vargha Gyula versét, Nietsche gyönyörű költeményét Wildner Ödön fordításában, Mühlbeck Károly elmés fejleceit, számos művészi és időszéri képét és a lap rendkívül népszerű rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szép-égapólast. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 15.000 korona. Mutaiványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

*** Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek.** — Telefonszám 329.

Közgazdaság

A hivatalos átszámítási árfolyamok. A pénzügyminisztérium vezér-felügyelősége január hónapra a következő hivatalos átszámítási árfolyamokat állapította meg az állami pénztáraknál beváltásra kerülő idegen valuták számára: 1 Napoleon-dó 710, 1 török arany-lira 350, angol font 385, dollár 88, 100 francia frank 460, 100 svájci frank 1545, 100 görög drachma 160, 100 magyar korona 0-45, 100 lej 46, 100 leva 65, 100 spanyol pezeta 1100, 100 hollandi forint 3340, 100 dán korona 1560, 100 osztrák korona 0-124, 100 lengyel marka 0-005, 100 belga frank 400 dinár.

Tarifátárgyalások Magyarország és Csehszlovákia között. Budapestről jelentik: A magyar államvasutaknál tárgyalások folynak a külfölddel való közvetlen vasúti tarifák újból való érvénybeléptetése tárgyában. Jelenleg Olaszországgal folynak a tárgyalások a közvetlen összeköttetés felvételére. Januárban Triestben fognak tárgyalásokat kezdeni Olaszország és Jugoszlávia, Ausztria és Magyarország között. Az államvasutak igazgatósága Csehszlovákiával való közvetlen vasut-összeköttetés tárgyában is dolgoz ki tervezetet. Az erre vonatkozó tárgyalások az Olaszországgal való megállapodások után azonnal megkezdődnek. A Csehszlovákiával való tarifaszereződés Magyarországra nézve különös fontosságú, mert Magyarország külkereskedelmének 25 százalékát Csehszlovákiával bonyolítják le.

Ujságot olvasunk.

— Olvastad? — Kérdezte a feleségem, ki szokásához híven a végén kezdte olvasni az ujságot, szerencsésen eljutott az „Egyveleg” rovatig.

— Nem.

— Hát nézd! — mondta, de persze nem adta ki kezéből a lapot.

— Hallom.

— Itt az áll: „A berlini Telefunken-Gesellschaft minden szerdán este nyolctól—kilencig hangversenyt rendez Berlinben...” Te, mi az a Telefunken?

— Teleszíkra.

— Kitűnő. Tehát te sem tudod! Talán valami irodalmi és művészeti társaság? Szíkra az egy irodalmi álnév, aki a „Fölfelé kíváncsiakat” írta...

— Gróf Teleki Sándorné.

— Stimmel. Biztosan azért Teleszíkra, hogy a németek is ráismerjenek.

— Nagyszerű. Akkor Teleszíkra: Teleki Sándorné. Nem, fiam, tele az egy ókori görög-római szó. Annyit jelent: távol. Teleszíkra—távolszíkra, vagyis drótnélküli telegraf, vagy telefon.

— Vagyis távolgráf és távolfon.

— Ugyvan. Olvasd tovább!

— Igen. ... linben. A hangverseny 3–400 hullámhosszal dolgozik. Ezt sem értem.

— Pedig egyszerű. A hangverseny hangokkal versenyez. A hangnak hullámai vannak, mint azt te is tudod. Már most biztosan egy verseny van Berlinben. Akj a leghosszabb hanghullámot boesátja ki, az nyeri meg a versenyt. Nem emlékszem a legutóbbi hullám-rekordra, de azt hiszem, háromszázon alul volt. De olvasd már végig!

— Igen. ... zik. A hangverseny ugy Németországban, mint a külföldön jól hallható. A társaság felkéri a világ összes érdeklődőit, hogy megfigyeléseiket írásban közöljék a rendező-éggel.

— Hát ez igazán fenomenális! Te ... egy szme! Ma a korzóról meghallhatjuk a hangversenyt.

— Igen. Mintha nem tudnád, hogy nincs hangversenyruhám. Csak nem mehetek a régi rongyomban egy hangversenyre, melyen az egész világ ott van?

— Az egész világ? Hisz a korzóra megyünk!

— Tán nincs ott mindenki. Nincs ruhám és pont!

— Hát akkor menjünk egy mellékutca-ba, ott is éppen olyan jól halljuk.

— Nem. Vagy első helyre megyek, vagy sehová! Ha nem tudsz nekem megfelelő ruháról gondoskodni, akkor ne hívjál ilyen helyekre.

(Csend.)

— Te, olvastad? Párisban megoperáltak egy leányt, ki látási zavarok miatt panaszkodott.

— És?

— És a szemüregében fogakat találtak.

— Szemfogakat?

— Nem, fogsz meket. ... illetve rendes fogakat, zápfogakat.

Furesa. De ha meggondoljuk, hogy az időnek van foga, még pedig vasfoga, a napnak is van foga úgy ősz táján, mért ne lehetne a szemnek is. Elvégre, ha a szájban van szemfog, a szemnek is lehet szájfog.

— Te, nem ragadós az?

— Mi? A fog, vagy a szem?

— A betegség.

— Lehet. Azt mondod, hogy a leány látási zavarokban szenvedett?

— Igen. Itt ugy áll.

— Akkor a tárcémban biztosan fogak vannak.

(Csend.)

— Te! Pesten valaki materializálódott. Mi az?

— Az fiacskám egy újabb jelen-ség.

— Betegség?

— Ugy is lehet mondani. A háboru előtti emberiség idealizálódott. Most belátták, hogy az nem ér semmit. Hát kezdenek materializálódni.

— Bár már te is megkapnád azt a betegséget. Amig te is idealizálódottál, folyton költő akartál lenni. Talán, ha materializálódol, majd én is költöhetek.

Képtelenek lévén mindazoknak, akik drága halottunk

Dr. Steiner Gyula

kórházi főorvos elhunytá alkalmával nagy fájdalomunkban szóval és írásban velünk éreztek, külön hálánkat kifejezni, ezúton mondunk minden részvétnyilatkozatért meleg köszönetet.

A gyászoló család.

Vidéken egy jóforgalmu 26

beszálló-nagyvendéglő

3 ivóhelyiséggel, 2 lakószobával, nagy táncteremmel, üvegezett verandával, nagy istállóval s b, más vállalkozás miatt, igen jutányos áron szabad kézből azonnali eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt

Kószó Pál vendéglős az „Arany potykához“, Beogradska (Écskai) utca 9.

Rövidszőrű 12

VIZSLA

egy kan, egy nőtény, 6 hetes, tiszta véru fajzat, ELADÓ Csucs János V. Becskerek

Elsőrendű 22

gépész

kerestetik azonnali belépésre. Bencze Antal és Fia műbutorgyár Vel Becskerek.

Eladó!

A város egyik legforgalmasabb helyén, a Begáboz és vasútállomáshoz közel fekvő ház, mely fa- vagy széntelepnek igen alkalmas, valamint üzlethelyisége is van, szabad kézből kedvező feltételek mellett eladó. — Bővebbet Piking ügyöknél. 26

Lapkihordót

17

felvesz a „Torontál“ kiadóhivatala.

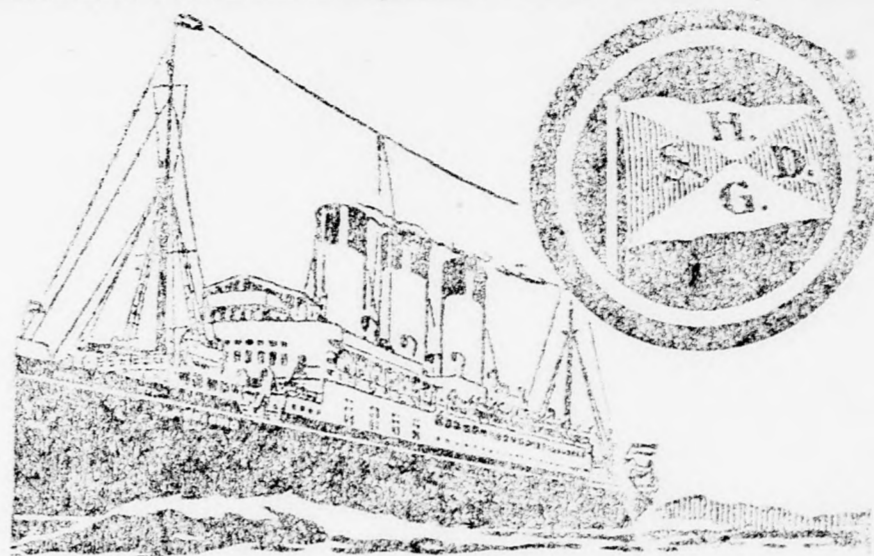
Bogdan Drobac

üveg-, porcellán- és lámpaárúkereskedése Veliki Becskerek, Zsitni trg 8. sz.

A karácsonyi és újévi ünnepekre

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenféle porcellán- és üvegárúban, lámpákban, tükrökben és szervizekben!

Nagy választék vendéglői felszerelésekben! 1721 Legelősebb bevásárlási forrást

Braziliába

a díjtalan braziliai államköltségen való utazás 1924. évi első csoport folyó hó 12-én, szombaton indul V. Becskerekéről.

Szálloda- és kávéházátvétel

egy elsőrendű, jó hírnévnek örvendő *tamburazenekar* szolgáltatja. — Jó ételekről és kitűnő elsőrendű italokról, valamint szolid kiszolgálásról a t. közönséget biztosítva, szíves pártfogást kér

Veljko Radovanović

a „Bristol“-szálló és kávéház tulajdonosa.

Havi vagy heti abonnenseket január 1-étől szolid árak mellett vállalok.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál Könyvnyomdája
Veliki Becskerek, Obiljeva (Zabotiva) u. 7. sz.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyanfabélyegzőgyártás.